

в стаціонарі, потреба в кисневій терапії) та ризику загальної смертності. Впродовж року пацієнти з ХКС та перенесеним COVID-19 частіше госпіталізувалися з приводу серцево-судинних захворювань та частота госпіталізацій була більшою в цілому.

Маркери запалення у хворих з ішемічною хворобою після перенесеної коронавірусної інфекції

С.О.Шейко, О.О. Дорошенко

Дніпровський державний медичний університет

Безпосередні причини запальної відповіді в стінці судин досі залишаються нез'ясованими. Як при запаленні, так і при атеросклерозі загибель фагоцитів шляхом некрозу призводить до активації синтезу та секреції інтерлейкінів. Цитокіни зумовлюють продукцію білків гострої фази, таких, як С-реактивний білок (СРБ) і фібриноген. Пандемія COVID-19 продемонструвала тісний зв'язок між важким інфекційним ураженням та патологічними змінами серцево-судинної системи.

Мета – вивчення зв'язку між маркерами системного запалення і показниками ліпідного спектру крові у пацієнтів з ІХС після перенесеної коронавірусної інфекції.

Матеріали та методи. До основної групи залучено 35 пацієнтів з ІХС, які перехворіли на COVID-19, щонайменше 12 тижнів тому. Групу порівняння склали 30 пацієнтів з ІХС, які не мали в анамнезі цього інфекційного захворювання. Обидві клінічні групи були статистично зіставними за віком ($p=0,873$ за t -критерієм), статтю ($p=0,759$ за χ^2) і тривалістю ІХС ($p=0,803$ за t -критерієм). Діагноз стабільної ІХС встановлювали відповідно до рекомендації кардіологів України (2016 р.) та рекомендацій ESC з діагностики та лікування хронічного коронарного синдрому (2019 р.). Усім хворим здійснювали загальноклінічне обстеження. С-реактивний білок визначали високочутливим імунохемилюмінесцентним методом в умовах клініки «Медіком» м.Кривого Рогу. Рівень СРБ від 1,5 до 3 мг/л вважали помірно підвищеним, оскільки за даними ряду авторів, він асоціюється з середнім ризиком розвитку судинних катастроф. Концентрацію СРБ від 3 до 10 мг/л розцінювали як зону підвищеного ризику серцево-судинних захворювань. Аналіз отриманих даних проводили із застосуванням загальноприйнятих параметричних методів статистики за допомогою пакету програм прикладного статистичного аналізу Statistica.

Відмінності вважали статистично значущими при $p<0,05$.

Результати. Основними клінічними проявами досліджуваних хворих основної групи були задишка, почуття порушення серцевого ритму, загальна слабкість та підвищена втомлюваність при фізичних навантаженнях. Деякі хворі скаржились на наявність набряків нижніх кінцівок. У пацієнтів з ІХС, які перехворіли на COVID-19, спостерігали суттєве ($p<0,05-0,001$) зростання концентрації СРБ. Водночас рівень СРБ у хворих основної групи достовірно ($p<0,001$) був вищим, порівняно з даним показником у хворих групи порівняння. Одночасно реєстрували достовірне ($p<0,001$) зростання показника ЛПНЩ. Доведений зв'язок ($r=+0,73$; $p<0,05$) між рівнем СРБ і рівнем ЛПНЩ у пацієнтів з ІХС, які перехворіли на COVID-19 та зв'язок ($r=+0,27$; $p<0,05$) між рівнем СРБ і рівнем ЛПНЩ у пацієнтів з ІХС, які не мали в анамнезі коронавірусної інфекції. Виявлені взаємозалежності свідчать про роль запалення в розвитку атеросклеротичного процесу у хворих з ІХС після перенесення коронавірусної інфекції. Отже, перебіг ІХС у хворих, які перехворіли на COVID-19 характеризується збільшенням активності неспецифічного запалення, а саме, підвищенням рівня СРБ. Доведений зв'язок ($r=+0,57$; $p<0,05$) між рівнем СРБ і частотою аритмій в основній групі пацієнтів. Вірогідно, перенесена інфекція COVID-19 зумовлює погіршення ішемічних розладів в умовах уже наявної ішемічної хвороби серця, провокує системну запальну відповідь організму, ендотеліальну дисфункцію і внаслідок цього призводить до порушень ліпідного спектру крові.

Висновки. У хворих з ІХС, які перехворіли на COVID-19 спостерігається збільшення активності неспецифічного запалення, що характеризується підвищеним рівнем СРБ.

Між показниками ліпідного спектру та маркерами запалення у пацієнтів з ІХС, які перехворіли на COVID-19 існує достовірний кореляційний зв'язок.

Combination of prognostic factors of lethal prognosis in noncardiac surgery in patients with cardiovascular pathology

М.О. Harbar, N.V. Matolinets, H.V. Svitlyk

Danylo Halytsky Lviv National Medical University, Lviv, Ukraine

Background and Goal of Study – non-cardiac surgery is associated with up to 1,5 % mortality rate